

BANDA

PROGRAMA
3

19 DE NOVEMBRE
SALA 1 PAU CASALS

EL PODER DE ROMA

JUAN MANUEL GÓMEZ
JOSÉ R. PASCUAL-VILAPLANA
BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

PROGRAMA DE MÀ

PERCY GRAINGER

(Melbourne 1882 – Nova York 1961)

THE POWER OF ROME AND THE CHRISTIAN HEART

(El poder de Roma i el cor cristià) – (1947) – 13'

JOSÉ R. PASCUAL-VILAPLANA

(Muro, Comunitat Valenciana 1971)

OIHARTZUNAK

CONCERT PER A TROMPA I BANDA

(2021) – 17'

- I. Bilbo
- II. Edeta
- III. Barcino

PAUSA 20'

IDA GOTKOVSKY

(Calais, França 1933)

90è aniversari del naixement de la compositora

CONCERTO POUR GRANDE ORCHESTRE D'HARMONIE

(1994) – 30'

- I. Lyrique
- II. Expressiv
- III. Obstiné

BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

JUAN MANUEL GÓMEZ, TROMPA

JOSÉ R. PASCUAL VILAPLANA, DIRECCIÓ

CLARINETS José Miguel Micó, solista / Natàlia Zanón, solista / Joana Altadill / Eduard Betes / Àngel Errea / Joan Estellés / Germán Guillén / Victòria González / Montserrat Margalef / José Joaquín Sánchez / Antonio Santos / Joan Tormo / Alexandre Escrivà* / Jorge Iznardo* / Javier Vilaplana, requint / Rubén Raimundo*, requint / Martí Guasteví, clarinet alt / Alejandro Castillo*, clarinet baix / Carlos Ivorra*, clarinet baix · **SAXÒFONS** Maurici Esteller, soprano / Ernest Orts*, soprano / Dani Molina, alt solista / Marta Romero, alt / Armand Franco, tenor / José Jaime Rivera, tenor / Iván Cuenca*, baríton / Joan Soler, baix / **FLAUTES** Manuel Reyes, solista / Carme Arrufat / Ana Belén Sánchez* / Paula Martínez, flautí · **OBOÈS** Pilar Bosque, solista / David Perpiñán / Carla Suárez, corn anglès · **FAGOTS** Daniel Ortuño, solista / Xavier Cervera / Laura Guasteví*, contrafagot · **TROMPES** Oleguer Bertran, solista / Claudia Cobos, solista / German Izquierdo / Manuel Montesinos / Miguel Zapata · **TROMPETES I FISCORNS** Patricio Soler, solista / Maurici Albàs / Santiago Gozábez / Jesús Pascual / José Joaquín Salvador / Ramon Figueras* / Susana Marco* · **TROMBONS** Francesc Ivars / Héctor Penades / Antoni Duran* / Francisco Palacios, baix · **BOMBARDINS** Rubén Zuriaga, solista / Oscar Brau* · **TUBES** Francisco Javier Molina, solista / Toni Chelvi · **CONTRABAIXOS** Enric Boixadós / Noemí Molinero · **TIMBALES** Ferran Carceller, solista · **PERCUSSIÓ** Mateu Caballé, solista / Ferran Armengol / Alejandro Llorens / Mario Garcia* / Miquel Vich* · **ARPA** Laura Boschetti* · **PIANO** Jordi Farran*

DIRECTOR TÈCNIC Joan Xicola

COORDINADORA EXECUTIVA Susanna Gamisel

ENCARREGADA Montserrat Margalef

ARXIVER Àlex Fernández

SERVEIS AUXILIARS Airun Serveis Culturals

* Col·laborador/a

COMENTARI

per José R. Pascual-Vilaplana

En la temporada que versa sobre el discurs del poder i la revolta, calia plantejar les diverses vessants que mullen el poder. Ens plantegem recuperar dues obres fonamentals que demostren

el poder de la banda en l'activisme artístic i la revolta que suposa trencar els estereotips que sobre ella es mantenen.

Percy Aldridge Grainger (Melbourne, 1882 – Nova York, 1961) estava destinat a ser un dels pianistes més rellevants de la seua època. Després de deixar la seua Austràlia natal i una vegada conclòs el període com a estudiant a Frankfurt i a Londres, marxà als Estats Units en 1914, on va treballar com a músic militar a Nova York. Allí aprofitarà els materials fonogràfics sobre música tradicional que, amb l'impuls del seu amic Edvard Grieg, havia recollit a Anglaterra per crear diverses partitures en les quals allò important era reflectir el caràcter de qui feia la música tradicional mitjançant un llenguatge renovador i molt eclèctic. La seua darrera composició pensada per a banda fou *The Power of Rome and the Christian Heart*, un encàrrec de la League of Composers norteamericana en 1947 per commemorar el seu vint-i-cinquè aniversari, i dedicada al prestigiós mestre Edwin Franko Goldman, que complia setanta anys. Realment, Grainger feu una versió per a banda de l'obra d'orquestra que escrigué l'any 1943. En el procés de creació de la partitura que comença, com a idea, en 1918, havien passat dues guerres mundials. Un objector de consciència convençut, com era Grainger, escrivia aquestes notes de l'obra: «Així com els primers cristians s'encontraren en conflicte amb el poder de l'antiga Roma, en tot moment i en tot lloc, la consciència individual tendeix a sentir-se amenaçada per les forces de l'autoritat, especialment en temps de guerra. Els homes que odien lluitar es veuen obligats a ser soldats [...]. La visió dels joves reclutes practicant amb la baioneta durant la Primera Guerra Mundial em va donar el primer impuls per a aquesta composició [...]. No es música programàtica, sinó el desenvolupament de sentiments musicals que naixen de pensar la glòria eterna de l'ànima en conflicte amb els poders fàctics...» Aquest conflicte entre consciència i realitat es fa palès en una partitura de denúncia un gran contrast tímbric amb una agògica molt cridanera que posa en relleu el contrast entre el ritme i l'expressivitat. Potser sigui aquesta una de les obres de banda més revolucionàries del seu temps i una peça que, encara avui, desprèn una modernitat arrossegadora.

Ida Gotkovsky (Calais, 1933) celebra el seu noranta aniversari, i la seua música encara s'enlaira com tot un compromís estètic i ètic. La banda, l'*orchestre d'harmonie*, compta amb diverses obres que han marcat la seua evolució artística al llarg del segle XX, com ara les de Holst, Schmitt, Grainger, Husa, Badings, Blanquer i, és clar, de la mestra Gotkovsky. Filla d'emigrants russos, es formà musicalment al conservatori de París, on fou alumna d'Olivier Messiaen o de Nadia Boulanger, entre altres mestres. El seu *Concerto pour grande orchestre d'harmonie* (1984) és, sens dubte, una de les partitures fonamentals per entendre la banda com a vehicle d'expressió artística al més alt nivell.

Els seus tres moviments –anomenats “Lyrique”, “Expressif” i “Obstiné”– desenvolupen tots els recursos rítmics i expressius dels diferents grups de color que trobem al si de la banda. A mode de *concerto grosso*, aquests grups van dialogant i mutant els materials rítmics, harmònics i melòdics en una partitura plena de virtuosisme tècnic i interpretatiu.

Enmig d'aquests dos monuments de la literatura bandística, la BMB inclou el concert per a trompa i banda anomenat *Oihartzunak* (ecos, en llengua euskera). Aquesta obra respon a l'encàrrec que em feu el solista de trompa Juanma Gómez per ser interpretat en un concert de la Banda Municipal de Bilbao en 2021, dins dels actes de celebració del 125è aniversari de la formació biscaïna, de la qual Gómez fou membre a l'inici de la seua vida professional. Amb estructura clàssica en tres moviments –“Bilbo”, “Edeta” i “Barcino”–, hi trobem ecos sonors de la vida del solista a través de les seues tres ciutats fonamentals: Bilbao, on naix i comença la vida

musical; Lliria (Edeta), on desenvolupa la seua estima per la banda (és membre de la Banda Primitiva de Lliria), i Barcelona, on viu i treballa com a solista de l'OBC. La música evoca elements del folklore de tots tres llocs, a més de cites pròpies de la literatura per a trompa, que se superposen a mode de calidoscopi sonor. La partitura vol aprofitar tant el virtuosisme tècnic com l'expressivitat del solista a qui va dedicada.

Tenir poder no es pot dissociar de tenir responsabilitat. La música de banda té el poder d'oferir un espai d'art nou i renovador que cal redescobrir i potenciar. Mantinguem la consciència responsable que ens anima a mostrar i difondre aquest poder.

PRINCIPAL MITJÀ PATROCINADOR

EL PUNT AVUI+